

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 2.50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, utorak 20. listopada 1914.

BR. 127

Velika bitka u Galiciji. - Poraz Rusa kod Varšave. 4 njemačke torpiljarke potopljene.

Velike bitke u Galiciji.

Uspjehi istočno od Przemysla.

BEČ, 19. listopada. Službeno se danas saopćuje: U bitci koja se razvijala istočno od Chyrowa i Przemysla, jučerani dan donio nam je ponovno velike uspjehe.

Osobito ljuba bijaše borba kod Mizynieca.

Vis Magiera, koji je dosad bio u neprijateljskim rukama te je našim prodiranju stvarao značne poteškoće, bio je, nakon moćnog zahvata topničtva, poslie podne od naših četa zauzet.

Sjeverno od Mizynieca naš napadaj dosegao je bio dohvat juriša na neprijatelja istočno od Przemysla sve do visočja Medyka.

Na južnom krilu.

BEČ, 19. listopada. Službeno se danas saopćuje: Na južnom bojnem krilu u Galiciji bijahu odbiveni svi ruski, i noću nastavljeni, napadaji, koji su posebice bili upereni protiv visova jugozapadno od Starog Sambora.

U dolini Stryja i Swice naše čete su boreći se u daljnjem prodiranju.

Na Sanu.

BEČ, 19. listopada. I na Sanu jučer na više točaka vodila se borba.

Pokušaj Rusa, da nakon što je pala noć navale na naše čete koje bijahu kod Jaroslava prešle rijeku Ostufar, sasma se je razbio.

Kod Varšave.

Veliki poraz ruske konjice.

BEČ, 19. listopada. Službeno se saopćuje dne 19. ov. mj.:

U ruskoj Poljskoj udruženo njemačko i austro-ugarsko konjaničvo porazilo je veliki neprijateljski konjanički zbor, koji pokušao provaliti zapadno od Varšave te bačen preko Sochaczewa.

Potopljene njemačke torpiljarke.

BERLIN, 19. listopada. Službeno se saopćuje dne 18. ov. mj.:

Dne 17. ov. mj. poslie podne upustiše se naše torpiljarke broj 115, 117, 118 i 119 nedaleko holandezke obale u borbu s engleskim krstašom „Undaunted“ i sa četiri engleska razarača.

Prama engleskim službenim vijestima, bile su njemačke torpiljarke potopljene, a od njihovih posada spašen je 31, koji su bili iskrcani u London.

Protunjemački nemiri.

LONDON, 19. listopada. Reuterov ured javlja:

U Deplfordu kod Londona prošle noći buknuh su protunjemački nemiri. Njemački dućani bili su uništeni. Jednom njemačkom dućanu bila je podmetnuta vatra. Zatražene su čete, da nemire uguše.

Pučki ustanak pod oružjem.

Izdana je naredba prema kojoj će biti pozvani na stavnju svi muškari rođeni 1878.—1890. dakle od 24.—36. godine, makar prije nisu bili vojnici. Koji se pronadju sposobnima za oružje, biti će izvježbani, te prema potrebi svrstani u vojsku. Lišeni su

pregledbe oni mladi ljudi, koji su tiekom 1914. bili proglašeni nesposobnima za oružje, u prvom redu razred stavnje 1891. Zatim oni, koji su za pučko ustašku dužnost bili superabitirani. Osim toga nisu dužni na preglednje oni, koji su upotrebljeni u pučko-ustaškoj službi bez oružja ili imaju u izgled posebne primjene, kao n. pr. liečnici ili oni, koji su već kao dobrovoljci uvršteni u vojsku.

„Budimpeštanska Korespondencija“ objelodanjuje sljedeće priopćenje, koje je stiglo od mjerodavne strane:

U smislu zak. čl. XX.: 1886. o pučkom ustanku može se pučki ustanak prvog razreda u slučaju izvanredne nažde upotriebiti za nadopunjivanje zajedničke vojske i domobranstva.

Na temelju ustanova tog zakona ugarska je vlada u sporazumu s austrijskom vladom i sa zajedničkim ministrom rata odlučila već sada popisati sve u godinama 1890.—1878. rođene (24—36. godišnje), a vojnici dosada još neizvježbane pučko-ustaške obvezanike, to jest sve, koji podpadaju pod razred B) prvog razreda podignutog pučkog ustanka i to za slučaj nužde, koji bi eventualno nastupiti mogao, nadalje odrediti, da se imadu glede svoje sposobnosti za vojnu službu pregledati, i ako se ukaže potreba, da se radi vojničke izobrazbe pozovu i poslie dovešene izobrazbe da se u svrhu izpunjenja manjaka, nastalih u redovima zajedničke vojske i domobranstva razdijele među čete zajedničke vojske i domobranstva.

Odnosna objava i vladina naredba izaci će skorih dana.

Popis spomenutih pučko-ustaških obvezanika mora biti do 29. listopada t. g. dovršen. Pučko-ustaške predobene dojave, kojima je svrha ustanoviti, tko je za pučko-ustašku službu sposoban ili nije, održavat će se u vrijeme od 16. studenoga do 31. prosinca, na dane koji će se kasnije objaviti.

Kada će sposobni za pučko-ustašku službu biti u djelatnu pučko-ustašku službu, to jest u svrhu njihove vojničke naobrazbe, pozvani, kasnije će se objaviti, ali već sada dodajemo, da će poziv mladijih godišta uzstijediti prije poziva starijih godišta.

Sarajevski atentat pred sudom.

Optuženi Vaso Čabrilović izjavljuje, da je odustao od osobnoga sudjelovanja u atentatu u kojemu je i njemu bila određena uloga, kad je vidio prisutnost vojvodkinje Hohenberg, koju nije htio ubiti. Optuženi Cvjetko Popović, slušalac preparandije, izjavljuje da je od Vasa Čabrilovića bio potaknut na sudjelovanje

u atentatu, a da je od llića dobio revolver, ali u odlučnom momentu manjkala mu je odvažnost da izvede atentat.

Na pitanje branitelja upravljeno Čabrinoviću da li je koja osoba na njega direktno utjecala da izvrši atentat, ovaj izjavljuje da će sve odnijeti sobom u grob. Optuženi Veljko Čabrilović iscrpljivo opisuju njegov odnošaj sa ostalim zavjericima, te iz toga izlazi da je on djelovao u Bosni u svojstvu komisara Narodne Obrane u Beogradu.

On je radio oko osnivanja Sokola i antialkoholičnih društava, koja su sva imala istu veleizdajničku svrhu kao i Narodna Obrana. Sudjelovanje beogradskih zvaničnih krugova u propagandi za revoluciju u Bosni po iskazu optuženika neporecivo je dokazano. Isto tako da su bombe i oružje iz srpskoga izvora.

Miško Jovanović izjavljuje da nije kriv, da je bio nadzornik srpskih sokolskih društava i komisar „Narodne Obrane“ za velikosrpsku ideju, ali da je bio lojalni podanik. O atentatu nije znao ništa, i ako je očevidno da je kod sebe imao sahranjeno oružje za izvršenje atentata proti prestolonasljedniku i da je isto otpremio iz Tuzle u Doboj. Optuženik priznaje da je njemu bilo dobro pod upravom Monarhije. Na pitanje presjednika, zašto je učinio podlost, da je poslije umorstva nasljednika u ime Sokola tuzlanskog okružja poslao caru telegram saučesča, odgovara da je to radio u interesu Sokola.

Optuženik Čabrinović dobrovoljno izjavljuje da se je bojao srpskoga majora Tankošića, pošto mu niko nije mogao jamčiti da Tankošić neće doći i u Sarajevo. Vijest da je Tankošić mrtav djelovala je na Čabrinovića porazno.

Optuženik Gjuljić, učiteljski kandidat, upoznao je Čabrinovića sa lićom. Tvrdi da nije vjerovao u izvršenje atentata.

Gjak trg. akademije Kranjčević priznaje se krivcem, jer nije prijavio plan umorstva i ako je na zahtijev Čabrinovića oružje kod sebe zadržao. On žali smrt nadvojvode, ali misli da je smrt visoke ličnosti bila potrebna kao znak protesta.

Gimnazijalac Perin izjavljuje da nije prijavio plan umorstva iz straha pred osvetom atentatorâ, kao i iz obzira kolegijalnosti.

Gjak Forkapić niječe da je išta znao o atentatu, koji da on ne odobrava.

Gimnazijalac Kalember, koji je znao za atentat, odustao je od prijave, jer nije ozbiljno vjerovao u isti.

Optuženik Mičić niječe da je predao srpskom finacijalnom nadgledniku Grbiću bilo kakvo pismo. On neće da ima u opće s nikim veze.

Seljak Jakov Milović potvrđuje da je prenio preko granice dvojicu gjaka i da ih je odveo Veljku Čubriloviću, a zatim preko Drine prevezao u Bosnu. On je to učinio jedino srazloga što su mu gjaci rekli, da su im u Bosni roditelji. U istražnom zatvoru datu izjavu tvrdokorno niječe, da je odnio Veljku Čubriloviću ili da je od ovoga primio kakovo pismo. On stoji kod toga uprkos izričite izjave Čubrilovića. I za oružje tvrdi da ga nije nosio i ako mu je to Princip u lice potvrdio.

Seljak Obren Milošević kaže da je nevin. Jednog dana susreo je optuženog Milovića sa dva gjaka pred kućom, koji su zahtijevali da im on pokaže put. Pošto im se on nečaka gjaci mu pokazao revolvere. Zatražili su i vreće za bombe. Optuženik nosio je bombe, dok je Milović preuzeo revolvere. O atentatu, kaže Milošević, da nije imao ni pojma. Ne poznaje nikakvo sokolsko ni pobratimsko društvo, niti znade da bi Srbija htjela otcijepiti Bosnu od Monarhije.

Na isti način izjavljuje Jozo Kerović i da nije kriv. Mitar Kerović kaže da nije kriv, priznaje da je on znao da djaci hoće da ubiju nasljednika, ali nije prijavio iz straha da ga ne ubiju.

Optuženik Blagoje Kerović, otac obojice prije spomenutih, opisuje posjet Čabrinovića i dvojice gjaka kod njega. Na poziv Čubrilovića Princip je donio bombe i rastumačio mu je uporabu. I revolver je vidio optuženik. Na njegovo pitanje, zašto djaci tako potajno raspravljaju, rekao mu je Čabrilović da imaju namjeru izvršiti atentat na nasljednika, i nadodao je k tomu da djaci dolaze iz Srbije, riskirajući svoj život, pa stoga mora se o tome šutiti.

KRONIKA.

Vojno-naredbeni list objelodanjuje odlikovanje naših generala redom žezne krune II. razr. s ratnom dekoracijom FZM. Ljubičić i podmaršalu Lipovčaku.

Revolucija u Indiji sve to više raste, te se zaoštava time, što englezke oblasti silom izvršuju pučanstvo u redove vojske određene za Francezku. Deset hiljada oboružanih Hindunavalilo je na Kalkuttu, gdje se razvila ogorčena bitka. Hinduski ustaše umorili su kalkutskog podkralja i mnoge visoke činovnike.

Londonska „Morning Post“ javlja iz Petrograda: Vojne operacije u Ruskoj ovdje se podupnu taje. Armade se koncentriraju za veliku bitku, koja će svojim opsegom nadkriliti sve što god je dosad bilo.

Milanski „Secolo“ prima iz Petrograda: Velika bitka razvija se na lijevom brijegu Visle na crti među Sandomirom i Petrikovom, dugoj oko 200 km.

„Baseler Narchrichten“ primaju iz ruskog izvora, da je među Sjedinjenim Američkim državama i Kinom došlo do dalekosežnog vojnog ugovora, koji se odnosi na mornaricu i na kopnenu vojsku. Obe države oborazovat će se sporazumno.

Iz Amsterdama javljaju, da civilno pučanstvo bježi iz Calaisa i Dunkerqua. Sudbina i ovih gradova je zapečaćena, a tim će Nijemci zagospodariti kanalom La Manche.

Essad paša izabran je za predsjednika albanske vlade i za vrhovnog zapovjednika.

Francuski gubitci računaju se sada na 150.000 mrtvih i 350.000 ranjenih vojnika, neuzimajući obzir na zarobljenike.

Glas je iz Sofije, da je srpskom kralju Petru palo na pamet ženiti se. Ta sretna odabranica imala bi biti udovica pokojnog ruskog poslanika Hartwiga.

Domaće vijesti.

Pisma za inozemstvo moraju biti predana otvorena; isključivo službena pisma državnih ureda i vlasti: inozemnih diplomatskih zastupstva i konsularnih ureda.

Novčana pisma i vrijednostne kutije za inozemstvo moraju također biti predane otvorene, a nesmiju sadržavati pismenih saopćenja. Paketi za inozemstvo nesmiju sadržavati pismenih saopćenja; također na popratnicama i na uputnicama za inozemstvo nesmije se ništa pisati.

Službene ratne razglednice. Izšla je druga serija br. 4-7 ovih od ratnog pripomoćnog ureda ministarstva unutrašnjih posla izdanih razglednica. Već prva serija znači puni uspjeh ove ideje, koja osim što služi dobrotvornoj svrsi, pruži općinstvu također mogućnost nabave autentičnih slika sa ratišta, izraženih vanredno po prirodni i umjetničkom vještino.

Novi serija br. 4-7 sadržava vrlo zanimljivih slika sa sjevernog bojišta, i to: napredovanje topništva u dubokom pješaku kod Krasnika, srušenje napadača ruskih kozaka sa strane naše pješadijske vatre i mitraljeza kod Lavova, poznato junačko spašavanje automobilmog trena sa strane obrambenih četa kod Burszyn-a i snimku jedne razgledne vožnje preduzete od glavnog zapovjednika nadvojvode Fridrika, Nadvojvode nasljednika prijestolja Karla Franja Josipa i šefa generalnog štopa Conrada von Hötendorfa do bojne linije u bitci kod Grodeka.

Naručbe se imaju upravititi na ratni pripomoćni ured (Kriegshilfsbureau) Beč, I. Hoher Markt N. 5. Cijena je svake razglednice 20 para. Trgovcima razglednicama i prodavaocima duhana udjeljuje se uz izričitu želju pri nabavi od barem 100 komada popust od 20 po sto.

Službeni ratni kalendari. Od ratnog pripomoćnog ureda ministarstva unutrašnjih posla primamo: S obzirom na okolnosti, što je ova praktična knjižica kazalo i za povjest naišla kod općinstva na veliku progju, ratni pripomoćni ured morao je da priredi treće izdanje. Ovo sadržava autentični pregled svih službenih mjesta za ratno pripomaganje i obavješćivanje te kalendar ratnih događaja do 20. rujna. Kalendar je izvrsno podesan, da ga se šilje našim borcima na bojnomo polju, koji žale što oskudijevaju vijestima o ratnim događajima na dalekim ratištima, a kojima je utjeha, da budu obavješćeni o bezbrojnih mjestima za pripomaganje i poboljšanje položaja svoje rodbine.

Cijena je kalendaru 40 para; naručuje se kod ratnog pripomoćnog ureda k. m. ministarstva unutrašnjih posla (Kriegshilfsbureau des k. m. Ministeriums des Innern) I. Hoher Markt Nr. 5. Dobaviti je također u trafikama duhana i drugim prodavnicama.

Knin-Prijedor

vozni red Steinbeisove željeznice valjan od 10. listopada 1914.

Vlak 2.	
Knin	odl. 1 00 pr.p.
Strmica	odl. 2 00 "
	odl. 2 10 "
Tiškovac	odl. 3 10 "
	odl. 3 20 "
Vaganj	odl. 4 16 "
	odl. 4 30 "
Hrnjadi	odl. 5 03 "
	odl. 5 10 "

Drvar	dol. 6 10 več.
Prenoćenje.	
Drvar	odl. 6 00 pr.p.
Spitzer	dol. 6 30 "
	odl. 6 40 "
Pasjak	dol. 7 08 "
	odl. 7 10 "
Ostrelj	dol. 7 56 "
	odl. 8 10 "
Srnetica	dol. 9 34 "
	odl. 9 44 "
Bravsko	dol. 11 15 "
	odl. 11 25 "
Grmeč	dol. 12 29 "
	odl. 1 18 "

Križanje s vlakom 1.

Sanica	dol. 2 54 "
	odl. 3 04 "
Čaplje	dol. 4 06 "
	odl. 4 40 "
Sanskimost	dol. 4 25 "
	odl. 4 40 "
Prijedor	dol. 5 50 "

Vlak 1.

Prijedor	odl. 8 30 pr.p.
Sanski most	dol. 9 40 "
	odl. 10 00 "
Čaplje	dol. 10 17 "
	odl. 10 20 "
Sanica	dol. 11 27 "
	odl. 11 40 "
Grmeč	dol. 1 16 pop.
	odl. 1 30 "

Križanje s vlakom 2.

Bravsko	dol. 2 34 "
	odl. 2 44 "
Srnetica	dol. 4 15 "
	odl. 4 30 "
Ostrelj	dol. 5 54 "
	odl. 6 10 "
Pasjak	dol. 6 56 "
	odl. 6 57 več.
Drvar	dol. 7 08 pr.p.
	odl. 7 00 "
Kamenica	dol. 7 30 "
	odl. 7 40 "
Hrnjadi	dol. 8 10 "
	odl. 8 15 "
Vaganj	dol. 8 48 "
	odl. 8 58 "
Tiškovac	dol. 9 54 "
	odl. 10 04 "
Strmica	dol. 11 04 "
	odl. 11 14 "
Knin	dol. 12 12 "

Knin-Prijedor km. 232. Cijene II. razred K 14--., III. razred K 9-30.

JOSIP ZAMOBA

ovlašteni dekorativni slikar u ŠIBENIKU

Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.

Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povišice cijene. Dosta je obavijestiti ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje do crkvama, kazalištima. 30—30

VELIKA ZLATARIJA
GJ. PLANČIĆ
Vis - Starigrad - Veluka
ŠIBENIK.

MLIJEKO: kravljie i ovčije čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 40 para litar, Uzorna Mljekarna J. Drezga.

TISAK ZA ULJE
uz jeftinu cijenu prodaje se. Tisak je u dobrom stanju. Obratiti se na **MARIKIOLA KURSARA** u Privč-Sepurini.

Remington Standard

Jedan pisanih strojeva milijun u porabi.

Model X i XI.

BEZ KONZURENCIJE
Podpuno

amerikansko pokušstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat
Telefon br. 17—70.

KONJ

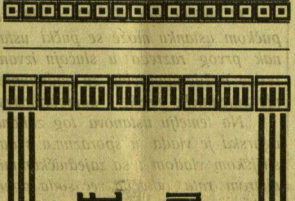
dobar, prodaje se. Obavijesti daje uprava našega lista.

U našem skladištu imademo na prodaju vunjenih pokrivača dobre vrsti.

I vanjske naručbe izvršujemo.

Prva dalmatinska tvornica prediva i tkala

PAŠKO RORA i drug ŠIBENIK.

NAJMODERNIJE POSJETNICE
IZRADUJE
HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU
U. Z. S. O. J.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prije nego se osiguraju kod tuđih zavoda, neka dadu prvenstvo našem jedinomo domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cijenike uz povoljne uvjete; razjašnjenja i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIĆ
ZADAR :: DALMACIJA.

Zavod također preuzima osiguranja proti požaru.

POLJODJELSKA ZAJMOVNA BLAGAJNA

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo u Šibeniku.

Ukamačuje novac na uložne knjižice uz

5%

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (DR. A. DULIBIĆ I DRUG)

OSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOVJE, VIJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBČINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOVJA.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati češ pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod potpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojivja za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojivja dobivaju se izključivo kod potpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56)

RNJIŠTOVEŽNICA HRVATSKÉ ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

U. Z. S. O. J. (DR. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPADAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.